

„התפילה החילונית של כולנו“

כך הפכה הגרסה העברית ל„לט איט בי“ של „הביטלס“ להימנון המלחמה

שמר מעידה שהיא ביטאה במילים ובמנגינה את „האנחה שהיתה לנו בלב“. „בעוד המלחמה משתוֹ-ללת מרחוק, אנחנו הנשים לא ידענו מה לעשות עם עצמנו. לשיר את 'לו יהי' היתה דרך לעשות משהו. במיוחד ריכר לאנשים הבית: 'אם המבשר עומד בפ' תת, תן מילה טובה בפיו'. והרי משלחת של קצין העיר היתה באה לבתי הנופלים לבשר להם את הב' שורה המרה. מבחינתי, זה הבית הכי מצמרר בשיר, מלא אימה. עד היום 'לו יהי' הוא התפילה החילונית של כולנו“.

אלברשטיין הרעידה לבבות בביצוע שלה לשיר. שלישיית „הגשש החיזור“ הקליטה את השיר בעי־צומה של המלחמה. „הם עשו זאת נפלא“, נזכרת שמר. „הם בריוק באו מההזית ומהופעות לפני פצועים. זאת הקלטה חד־פעמית, וזאת ההקלטה שנשארה“.

„הופעתי עם השיר בכל מקום“, מספרת שמר. „לילדה אחת אפילו קראו על שמו – אנאלו. הרמ' טב"ל המנוח דרו, ששמע את השיר ברדיו זמן קצר לפני מותו, אמר: 'לא ידעתי שנעמי כתבה עלינו שיר', ובכה“.

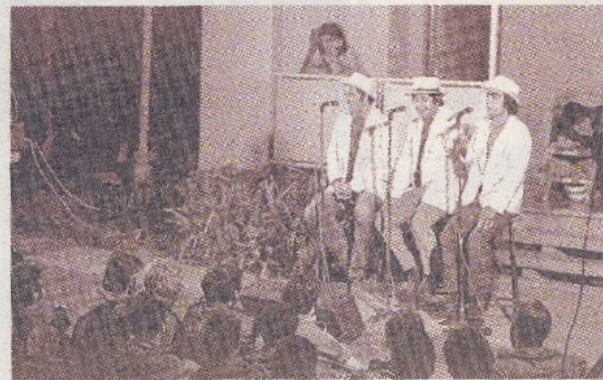
יבוא במקום „לט איט בי“, „אבל איכשהו שכחנו מכל העניין“.

אלברשטיין הספיקה להופיע פעמיים־שלוש, ואז פרצה המלחמה. „נעמי צילצלה ושאלה אם כבר הקלי טנו את 'לו יהי', כי היא רוצה לשנות אותו. באתי אליה הביתה ביום השלישי לקרבות“.

שמר סיפרה בעבר: „הווה שמרה על בני אריאל שעתים, ואני כתבתי לה את כל המצוקה, הראגה והחררה שהיתה לנו בלב, לפי המנגינה של 'החיפושיות'. מררכי בעלי בא מהמילואים, שמע את מעשה המרכבה הזה, ואמר: 'אני לא אתן לך לבזבז את השיר הזה על מנגינה של זרים. זאת מלחמה יהודית, ותעשי לה מנגינה יהודית'. במור נית, בדרך לתוכנית טלוויזיה, כתבתי מנגינה אחרת, הפוכה ל'ביטלס' – איפה שהם עולים, אני יורדת“.

נעמי שמר כתבה: עוד יש מפרש לבן באופק / מול ענן שחור כבד / כל שנבקש לו יהי / ואם בחלונות הערב / אור נרות התג רועד / כל שנבקש לו יהי. והי פזמון, שהרטיט לבבות: לו יהי, לו יהי / אנא – לו יהי / כל שנבקש לו יהי.

„לו יהי“ הפך להמנון הרשמי של מלחמת יום הכיפורים, והוא ככלל לא התכוון להיות כזה. בקיץ 1973 עברה חווה אלברשטיין על תוכנית חדשה. „רציתי לסיים את המופע עם 'LET IT BE' של ה'ביטלס', היא נזכרת, „אז פניתי לנעמי שמר, שהיא מתרגמת בחסד“. שמר הציעה לה ש„לו יהי“

„הגשש החיזור“ בהופעה בפני חיילים. שרים עם דמעות

צילום: צבי קרו, לע"מ